

KU 301/14

RZECZPOSPOLITA POLSKA
SZEFEK CENTRALNEGO
BIURA ANTYKORUPCYJNEGO

Warszawa, 23 maja 2014 r.

Paweł Wojtunik
P-2369/14/W

Przewodniczący
Komisji Ustawodawczej
Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
Pan Piotr Zientarski

Szanowny Panie Przewodniczący!

Odpowiadając na pismo z dnia 8 maja 2014 r., znak: BPS/KU-034/629/4/14, dotyczące projektu ustawy o zmianie ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora, ustawy o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne oraz ustawy o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (druk senacki nr 629), przedstawiam opinię w przedmiocie rozwiązań zaproponowanych w projekcie wraz z oceną skutków finansowych wejścia ustawy w życie.

- 1) w art. 23 ust. 4c (art. 1 pkt 1 projektu) należy wskazać, że obowiązek ujawniania danych osób, którym senator zlecił wykonywanie zadań związanych z funkcjonowaniem biura senatorskiego na podstawie umów cywilnych dotyczy nie tylko osób fizycznych, ale także osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej. Nie można wykluczyć sytuacji, iż czynności te będą zlecane tego typu podmiotom. Z uwagi na fakt, że obecny przepis art. 23 ustawy dotyczy również posłów, przepis ustępu 4c należy rozszerzyć o tę grupę, nadając mu następujące brzmienie:

„4c. Przepisy ust. 4a i 4b stosuje się odpowiednio do osób fizycznych, osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, którym poseł lub senator powierza wykonanie zadań związanych z funkcjonowaniem biura poselskiego lub senatorskiego na podstawie umów cywilnych.”;

- 2) w art. 35 ust. 3 pkt 2 i w art. 35b ust. 4 (art. 1 pkt 4 i pkt 6 projektu) należy wprowadzić obowiązek składania nie tylko kopii rocznych zeznań podatkowych obowiązujących w zakresie podatku dochodowego od osób fizycznych, ale również innych deklaracji podatkowych, a w szczególności deklaracji w sprawie podatku od czynności cywilnoprawnych oraz zeznania o nabyciu rzeczy lub praw majątkowych. Uzupełnienie wskazanych przepisów ma znaczenie dla określenia stanu majątkowego parlamentarzysty, gdyż dane zawarte w ww. deklaracjach zawierają szczegółowe informacje o zmianach w stanie majątku;

- 3) przepis art. 35 ust. 4 pkt 3 (art. 1 pkt 4 projektu) należy rozszerzyć o obowiązek ujawniania wysokości nakładów ponoszonych w związku z posiadaniem nieruchomości. Przepis powinien więc uzyskać następujące brzmienie:
„3) nieruchomościach, z podaniem wydatków poniesionych w danym roku, w szczególności na zakup, budowę lub remont;”;
- 4) przepis art. 35 ust. 4 pkt 4 (art. 1 pkt 4 projektu) należy doprecyzować poprzez wprowadzenie konieczności podawania wysokości nakładów poniesionych na nabycie rzeczy ruchomych. Przepis ten powinien brzmieć następująco:
„4) składnikach mienia ruchomego o wartości jednostkowej przekraczającej kwotę 10.000 zł, z podaniem wydatków poniesionych w danym roku na nabycie;”;
- 5) przepis art. 35 ust. 4 pkt 5 (art. 1 pkt 4 projektu) wymaga uzupełnienia o wskazanie, że ujawnieniu podlegają również wierzytelności. Zmiana ta wynika z faktu, że dla części wypełniających oświadczenie majątkowe osób zobowiązania nie obejmują – wbrew rozumieniu przyjętemu w prawie cywilnym – wierzytelności. Nowe brzmienie przepisu powinno być następujące:
„5) zobowiązaniach pieniężnych, w tym wierzytelnościach, przekraczających kwotę 10.000 zł wobec jednego podmiotu, ze wskazaniem tego podmiotu.”;
- 6) w art. 35 ust. 5 ustawy (art. 1 pkt 4 projektu) – mając na uwadze treść art. 35 ust. 3 pkt 2 ustawy – wstęp do wyliczenia powinien uzyskać następujące brzmienie:
„5. Oświadczenie składane do dnia 30 kwietnia każdego roku według stanu na dzień 31 grudnia zawiera odnoszące się do poprzedniego roku informacje o:”;
- 7) przepis art. 35 ust. 5 pkt 2 (art. 1 pkt 4 projektu) powinien zostać uzupełniony o konieczność wskazywania mienia nabytego od Skarbu Państwa, co jest podyktowane treścią art. 44¹ Kodeksu cywilnego, jak również mienia nabytego od jednostek samorządu terytorialnego i ich związków. Ponadto treść przepisu powinna precyzować, że obowiązek ten dotyczy również mienia nabytego przez małżonka posła lub senatora. Takie rozwiązanie jest zgodne z pkt VI obecnie obowiązującego wzoru oświadczenia o stanie majątkowym posłów i senatorów, jak również z treścią art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne (Dz. U. z 2006 r. Nr 216, poz. 1584, z późn. zm.). Wskazany przepis powinien brzmieć następująco:
„2) nabytym, również przez małżonka, mieniu od Skarbu Państwa, innej państwowej osoby prawnej, jednostek samorządu terytorialnego, ich związków lub samorządowej osoby prawnej;”;
- 8) w art. 35 ust. 5 pkt 3 (art. 1 pkt 4 projektu) należy dodać przepis o konieczności wskazywania faktu reprezentowania spółek lub posiadania pełnomocnictw do występowania w ich imieniu lub w imieniu wspólników. Przepis ten powinien brzmieć następująco:
„3) prowadzeniu działalności gospodarczej, zarządzaniu taką działalnością oraz byciu pełnomocnikiem, prokurentem lub przedstawicielem w prowadzeniu takiej działalności;”;
- 9) w art. 35 ust. 5 (art. 1 pkt 4 projektu) należy dodać ust. 3a, który zobowiąże posłów i senatorów do informowania o udziale w organach osób prawnych. Zgodnie z przedstawionym projektem, poseł i senator ma obowiązek zgłoszenia takiej informacji do Rejestru Korzyści (art. 35a ust. 3 pkt 4), tymczasem wskazanie tej okoliczności powinno się znaleźć w oświadczeniu o stanie

majątkowym, gdyż informacje podlegające ujawnieniu powinny uwzględniać wszelkie źródła przychodu, niezależnie od źródła ich uzyskania. Pozwoli to na zebranie kompletnych danych majątkowych osób składających oświadczenie;

- 10) w art. 35 ust. 5 pkt 4 (art. 1 pkt 4 projektu) należy dodać przepis o wysokości wniesionych przez parlamentarzystów wkładów do spółek cywilnych i osobowych spółek handlowych. Realizując tę uwagę, przepisowi należy nadać następujące brzmienie:

„4) uczestnictwie jako wspólnik w spółce cywilnej i w osobowej spółce handlowej, wysokości wniesionych wkładów oraz udziałach w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością.”;

- 11) składanie korekt oświadczeń majątkowych przez posłów i senatorów jest zjawiskiem powszechnym, ale prawnie nieuregulowanym, dlatego po art. 35 należy dodać art. 35a o następującym brzmieniu:

„Art. 35a. 1. Posłowie i senatorowie mogą skorygować uprzednio złożone oświadczenie.

2. Skorygowanie oświadczenia następuje przez złożenie korygującego oświadczenia wraz z dołączonym pisemnym uzasadnieniem przyczyn korekty.

3. Uprawnienie do skorygowania oświadczenia ulega zawieszeniu na czas trwania postępowania kontrolnego w zakresie rzetelności i prawdziwości oświadczeń majątkowych.

4. Korekta złożona w przypadku, o którym mowa w ust. 3, nie wywołuje skutków prawnych.”;

- 12) w projektowanym art. 35a należy dodać ust. 7 w brzmieniu:

„7. Podanie nieprawdy lub zatajenie prawdy w Rejestrze powoduje odpowiedzialność na podstawie art. 233 § 1 Kodeksu karnego.”;

- 13) w art. 35b ust. 6 (art. 1 pkt 6 projektu) należy wyraźnie wskazać, że Centralne Biuro Antykorupcyjne jest uprawnione do ujawniania i przeciwdziałania przypadkom nieprzestrzegania przez posłów i senatorów przepisu art. 34 ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora. Taki zabieg legislacyjny pozwoli uniknąć ewentualnych problemów interpretacyjnych w zakresie właściwości rzeczowej CBA, wynikających z redakcji przepisów art. 2, 13 i 31 ustawy o CBA. Z tych względów projektowany art. 35b ust. 6 powinien otrzymać brzmienie:

„6. Kontroli rzetelności i prawdziwości oświadczeń, o których mowa w art. 35, a także przestrzegania przez posłów i senatorów zakazów ustanowionych w art. 34, dokonuje Centralne Biuro Antykorupcyjne w trybie i na zasadach określonych w ustawie z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (Dz. U. z 2012 r. poz. 621, z późn. zm.).”;

- 14) we wzorze oświadczenia o stanie majątkowym posła i senatora, stanowiącym załącznik do projektu ustawy, w przypisie nr 7 – objaśniającym uzupełnienie rubryki „zobowiązania pieniężne” – należy wskazać, że pod pojęciem tym rozumie się nie tylko długi osoby składającej oświadczenie majątkowe, na co się zdaje wskazywać zwrot „cel zaciągnięcia zobowiązania i warunki, na jakich zostały udzielone kredyty i pożyczki”, ale również przysługujące jej wierzytelności. Wynika to z faktu użycia przez ustawodawcę pojęcia „zobowiązania pieniężnego”, które interpretowane zgodnie z art. 353 § 1 k.c. wskazuje, że wpisaniu powinny podlegać zarówno zaciągnięte, jak i udzielone pożyczki, o ile suma pozostająca do spłaty na dzień 31 grudnia wyniosła powyżej 10 tys. zł.

Jednocześnie pragnę wskazać, iż niezbędne jest objęcie proponowaną nowelizacją także przepisów dotyczących składania oświadczeń majątkowych przez europarlamentarzystów, tj. art. 3a ustawy z dnia 30 lipca 2004 r. o uposażeniu posłów do Parlamentu Europejskiego wybranych w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. nr 187, poz. 1925, z późn. zm.).

Projektowane przepisy mają charakter porządkujący, dlatego wejście ich w życie nie spowoduje zwiększenia kosztów działalności pionu kontroli Centralnego Biura Antykorupcyjnego.

2 powiatuic -

Zastępca SZEFA
Centralnego Biura Antykorupcyjnego

11 2.

Maciej Klepac -
Maciej Klepac

Do wiadomości:

Minister Spraw Wewnętrznych – Pan Bartłomiej Sienkiewicz